

1

Tudat Projektnek hívjuk, alapvető eszközeink pedig a gondosan kiválasztott klónok, a doppelgängerok. Az ösztönző erő a frusztráció; így a rendszerbe hamis célokat és előre tervezett meghibásodásokat építünk be. Ezért választottuk úti célként a Tau Cetit: a csillagnak nincs lakható bolygója.

MORGAN HEMPSTEAD:
ELŐADÁSOK A HOLDBÁZISON

– Halott – jelentette be Bickel.

Felemelte a tápcső lenyesett végét, a műszertáblát bámulta csak, melyről egy pillanattal azelőtt vágta le. A szíve túl szaporán vert, és érezte, hogy reszket a keze.

Előtte, a műszertáblán nyolc centiméter magas, vörös neonbetűkkel jelent meg a figyelmeztetés. Mintha azt gúnyolta volna ki, amit épp az imént tett meg.

– ORGANIKUS ELMEMAG – KIZÁRÓLAG A LÉTFENNTARTÓRENDSZER-MÉRNÖK TÁVOLÍTHATJA EL.

Bickel úgy érezte, a hajó most még a szokottnál is csendesebb. Valami (nem valaki, gondolta) már nem volt velük. Mintha a világűr molekuláris nyugalma áthatolt volna a Földszülött koncentrikus falain, és szétterjedt volna a Tau Ceti felé száguldó tojásdad fémdarab szívében.

Két társa e némaságba burkolózott bele, állapította meg Bickel. Félttek megtörni a szégyen és bűntudat és düh... és megkönnyebbülés pillanatának csendjét.

– Mi mást tehettünk? – kérdezte határozottan Bickel. Felemelte és mérgesen fixírozta a levágott csövet.

Pszichiáter-lelkészük, Rádzs Lon Flattery megköszöri a torkát, majd megszólalt: – Nyugi, John. Egyenlő mértékben viseljük a felelőséget ezért.

Bickel Flatteryre emelte dühös tekintetét, felfigyelt a férfi köteke-dő, kiszámított és határozott arckifejezésére, a vékony és dolyfős ábrázatra, melyen valamiképp a távolba tekintő barna szemekben és a felfésült fekete szemöldökben koncentrálnak egyfajta iszonyú felsőbbrendűségi érzés.

– Tudod, mit csinálhatsz a felelősségeddel! – mordult fel Bickel, de Flattery szavai széjjelzúzták a haragját, azt éreztették vele, hogy legyőzték.

Bickel most Timberlake felé fordította a figyelmét – Gerrill Lon Timberlake, a létfenntartórendszer-mérnök felé, akinek fel kellett volna vállalnia a felelősséget piszkos tettükért.

Timberlake, ez a fűrge és ideges madárijesztőszerűség, akinek bőre csaknem olyan sötét volt, mint barna haja, a fémpadlóra meredt a lába előtt, szándékosan kerülve Bickel tekintetét.

Szégyen és félelem... Tim csak ezt érzi, gondolta Bickel.

Timberlake gyengesége – hogy annak ellenére is képtelen volt elpusztítani az OEM-et, hogy ezzel több ezer tehetetlen lélekkel együtt megmenthette volna a hajót – kis híján a végüket jelentette. Ő pedig ezek után csak szégyellni tudta magát emiatt... és félt.

Nem volt kétségük afelől, mit kell tenniük. Az OEM megháborodott, csapongó, kezelhetetlen tudattá vált. Beteges szürkeállománygömb lett belőle – melynek izmai a hajó minden rásegítőjét halálos fegyverré változtatták –, aki tébolyultan figyelte őket érzékelőivel, aki tajtékzón zagyvált velük hangszintetizátoraival.

Nem, nem volt semmi kétség – miután hárman meghaltak közülük, nem lehetett –, és csupán az ment csodaszámba, hogy alkalmuk nyílt elpusztítani.

Talán meg akart halni – gondolta Bickel.

Majd eltűnődött, vajon ugyanerre a sorsa jutott-e a hat másik projekthajó, melyeknek végleg nyomuk veszett.

Az ő OEM-jük is megzabolázhatatlanná vált? A köldöklegénységük kudarcot vallott, amikor el kellett dönteniük, ölnek, vagy őket ölik meg?

Egy könnycsepp gördült le Timberlake bal orcáján. Bickel számára ez jelentette a végső csapást. Dühé valamelyest visszatért. Szembefordult Timberlake-kel: – És most mihez kezdünk, kapitány?

A megszólításban rejelő irónia nem kerülte el Bickel egyik társának figyelmét sem. Flattery már épp válaszolt volna, aztán meggondolta magát. Ha a Földszülött csillaghajónak egyáltalán van kapitánya (egy

működő Organikus Elmemagtól eltekintve), akkor az a köldöklegénység létfenntartórendszer-mérnöke. Eddig azonban egyikük sem használta hivatalosan a megszólítást.

Timberlake tekintete végül találkozott Bickelével, ám csak annyit mondott: – Te is tudod, miért nem tudtam rávenni magam.

Bickel tovább fürkészte Timberlake-et. A sors miféle komisz cselfogásának köszönhetnek egy ilyen silány létfenntartórendszer-mérnököt? A köldöklegénység egykor hat főből állt – az itteni háromból, valamint Maida Lon Blaine hajónővérből, Oscar Lon Anderson eszközsakértőből és Sam Lon Scheler biokémikusból. Mindhárman halottak voltak – Scheler szétrobbant teste egy szerelőfolyosót torlaszolt el a hátsó fedélzet szélén, Andersont egy zabolátlan gyűrűzsilip fojtotta meg, a szép Maidát pedig elszabadult rakomány csonkította meg.

Bickel javarészt Timberlake-et tette felelőssé a tragédiáért. Ha ez az átkozott bolond a baj első jelére megtette volna a kegyetlen, ámde nyilvánvaló lépést! Épp elég figyelmeztetést kaptak – amikor a hajó három OEM-jéből kettő katatóniássá vált. A gond forrása egyértelmű volt. A tünetek pedig – pontosan ugyanazok a tünetek, melyek megelőzték a régi Mesterséges Tudat összeomlását, még a Földön – az emberek és nyersanyagok tébolyult pusztításában nyilvánultak meg. Tim azonban nem volt hajlandó észrevenni ezt. Tim az élet minden formájának szentségéről hadovált.

Élet, hah! – gondolta Bickel. Mindannyian – még a lenti kriotartályokban lévő gyarmatosítók is – fogyó szövetanyagoknak számítottak. A Holdbázis gnotobiotikus csírátlanságában növesztett doppelgängernek. „Emberi kéz által érintetlenek.” Maguk között ezzel viccelődtek. Földi születésű tanáraikat kizárólag hangként és a bázis belső rendszerének katódképernyőin megjelenő, babaméretű képekként ismerték – legfeljebb nagyritkán látták őket a hármass üvegezésű ajtókon át, melyekkel lezárták a steril bölcsődéket. Előtte axolotltartályokból emelték ki őket a dadák párnázott fémkezei: a Holdbázis személyzetének szervokiterjesztései, akik sosem kerülhettek testközeli kapcsolatba az általuk szolgáltakkal.

Kapcsolatlanság: ebből áll a mi életünk, gondolta Bickel, a gondolat pedig csillapította valamelyest a Timberlake iránt érzett dühét.

Timberlake idegesen babrálni kezdett, ahogy Bickel bámulta őt.

Flattery oldotta meg a helyzetet. – Nos... ideje tennünk valamit – mondta.

Mozgásba kellett hoznia őket, Flattery tudta ezt. Ez a munkájához tartozott; hogy folyton rávegye őket valamilyen tevékenységre, munkára, mozgásra, még akkor is, ha ez nyílt konfrontációhoz vezetett. Az már megoldható, ha és amikor sor kerül rá.

Rádzsna van igazsága, gondolta Timberlake. Valamit tennünk kell. Mély lélegzetet vett, és megpróbált elfeledkezni a szégyen és kudarc érzetéről... és Bickel – az átkozott Bickel, a magasabb rendű Bickel, a különleges Bickel, az életüket kezében tartó, sokrétű tehetség – nehezteléséről.

Timberlake körbepillantott a hajó szívében elhelyezkedő, ismerős vezérlőközponton – a huszonhét méter hosszú, rövidebb tengelye mentén pedig tizenkét méteres helyiségen. Akárcsak a hajó, a vez-központ is kissé tojásdad alakú volt. A terem szélesebb oldalán, nagyjából párhuzamosan, négy azonos vezérlőkonzollal felszerelt, gubószerű munkavacok állt. Színkódolt csövek és vezetékek, tárcsák és eszközvezérlők, kapcsolótáblák és figyelmeztető villogók terjedtek szét szabályos összevisszaságban a szürke fémfalakon. Ezek révén követhették figyelemmel a hajó és annak önálló tudata – az Organikus Elmemag – működését.

Organikus Elmemag, gondolta Timberlake, és érezte, hogy ismét rátör a büntudat és a fájdalom. Nem emberi agy, nem ám. Organikus Elmemag. Sőt OEM. Az eufemizmus arra kell, hogy könnyebben elfeledjük: az a mag valamikor emberi agyként funkcionált egy gyermekszörnyetegben – akire eleve korai halál várt. Kizárólag menthetetlen betegeket használtunk fel, hiszen a tett erkölcsössége így kevésbé megkérdőjelezhető.

És most megöltük.

– Megmondom, mit tesztek – szólalt meg Bickel. Személyes vezérlőkonzolja adóvevőjének fogadó-fordító kiegészítésére pillantott. – Jelenteni fogom a Holdbázisnak a történeteket. – Elfordult a megbecsült műszerfaltól, és anélkül, hogy odanézett volna, a fedélzetre dobta a levágott tápcsövet. A cső lassan lebegve hullott le a hajó negyed gravitációjában.

– Nincs kódunk erre... erre a vészhelyzetre. – Timberlake Bickelhez fordult, dühödten bámult a férfi szögletes arcába, melynek a rö-

vidre nyírt szőke hajtól a széles száján át a harcias állkapcsáig, minden vonását gyűlölte.

– Tudom – felelte Bickel, és ellépett Timberlake mellett. – Beszéd-üzenetként küldöm.

– Ezt nem teheted! – ellenkezett hátrafordulva Timberlake, és ádáz tekintettel meredt Bickel hátára.

– Minden másodpercnyi késlekedés csak növeli az időeltolódást – mondta Bickel. – Már most is a naprendszer negyedét kell átszelnie az üzenetnek. – Lehuppant a vackára, úgy állította a gubót, hogy félig elfedje őt, és beállította az adóvevőt.

– Mindenkinek kikotyogod a Földön, még a tudod kicsodának is! – mondta Timberlake.

Mivel félig egyetértett Timberlake-vel, és időt akart nyerni, Flattery odalépett Bickel mellé, hogy lenézhessen rá: – Pontosan mit akarsz mondani nekik?

– Nem fogok mellébeszélni! – vágott vissza Bickel. Gyorsan felkattintotta az adóvevő hangoló kapcsolóit, és ellenőrizni kezdte a parancssor szalagot. – Elmondom nekik, hogy az utolsó agyat is le kellett kapcsolnunk a hajó vezérléséről... és közben megöltük.

– Arra fognak utasítani minket, hogy szakítsuk meg az utat – mondta Timberlake.

Kezének egyetlen tétova mozdulata a szalaglyuggató billentyűzeten elárulta, hogy Bickel hallotta őt.

– És mit mondasz majd, mi történt az agyakkal? – érdeklődött Flattery.

– Begolyóztak – felelte Bickel. – Egyszerűen jelentést teszek a veszteségekről.

– Nem pontosan ez történt – jegyezte meg Flattery.

– Jobb, ha átbeszéljük ezt – mondta Timberlake, ahogy kezdett eluralkodni rajta a csüggedés.

– Figyelj – mondta Bickel, és Timberlake felé fordult –, elvileg te vagy ennek a bádogdarabnak a kapitánya, mi meg itt sodródunk, miközben egy árva lélek sincs a vezérlőkonzolnál. – Ismét a billentyűzetre összpontosította figyelmét. – Azt hiszed, megmondhatod nekem, hogy mit tegyek?

Timberlake elsápadt dühében. Bickel olyan könnyen fölém kerekedik, gondolta. Aztán azt morogta a bajusza alatt: – Az egész világ halani fogja. – Ám visszafordult a saját vackához, bekötötte az ideigle-

nes vezérlő műszereket, amiket nem sokkal azután raktak gyorsan össze, hogy az első hajóagy furcsán kezdett viselkedni. Végül ernyedten leült a vacokra, ellenőrizte a számítógépes áramköröket, és lekértte az útvonal adatait.

– Az Organikus Elmemag nem golyózott be – szólalt meg Flattery.
– Nem teheted meg...

– A mi szemszögünkből igen. – Bickel felkattintotta a főkapcsolót. Borzongató bűgás töltötte be a vez-központot, ahogy a lézerezősítők teljes kapacitásra növelték teljesítményüket.

Meg kellene állítanom, morfondírozott Flattery, miközben Bickel befűzte a fonoszalagot az adóvevőbe. De mit érnék el ezzel? El kell juttatnunk az üzenetet, és a beszédüzenet az egyetlen célravezető módszer.

Megszólalt a katt-katt-katt, ahogy az üzenetet tömörítette és megsokszorozta a gép, hogy lézerhullámként átszelje a naprendszert.

Bickel a saját kételyeit öntudatlanul elárulva, egyetlen hirtelen mozdulattal felcsapta a narancssárga adókapcsolót. Aztán visszasüppedt a vacokba, miközben végigpergett az adóvezérlés parancssora. Az öszszecsattanó relék hangja uralta a tojásdad alakú helyiséget.

Tégy valamit, még ha helytelenül cselekszel is, emlékeztette magát Flattery. A szabályok itt nem működnek. És már késő leállítani Bickelt.

Flattery ekkor arra döbbsent rá, hogy már akkor is késő lett volna leállítani Bickelt, amikor a hajójuk elhagyta a Hold körüli pályát. Ez a nyílt autoriter erőszakos férfi (vagy a valamelyik kriotartályban lévő pótlása) volt birtokában a Földlakó valódi céljának. A többiek csupán vele tartottak az úton.

A relék kattánásának hangjára Timberlake megmarkolta, és frusztráltan megszorította az egyik felső kapaszkodót. Tudta, hogy nem hibáztathatja Bickelt, amiért megdühödött. Az utolsó Organikus Elmemag elpusztításának piszkos munkája a hajó létfenntartórendszer-mérnökének feladata lett volna. Bickelnek azonban mégiscsak ismernie kellett, miféle automatikus gátlásokat tápláltak bele a létfenntartó rendszer szakértőjébe.

Timberlake egyetlen pillanatra hagyta, hogy gondolatai a holdbéli steril bölcsődén és laborokon – a Földlakó legénységének addigi kizárólagos otthonán – időzzenek.

„Az emberiség legnagyobb kalandja: eljutni a csillagokhoz!”

Tudatra ébredésük első pillanatától fogva ezzel az elképesztő elképzeléssel éltek együtt. A Földlakó fedélzetén gondosan megválogatott csapat utazott, a legkeményebb válogató eljárás háromezer-hat túlélője, amit a projektigazgatók ki tudtak ötölni a rájuk bízott doppelgängernek számára. Az utolsó hat fő a krémek krémje volt – a köldökgénység, akiknek a hajóra kellett felügyelniük, amíg az el nem hagyja a naprendszert, hogy aztán kiiktassák a manuális vezérlőket. A 200 esztendeig tartó átkelés irányítását a Tau Cetihez pedig a magányos tudatra, az Organikus Elmemagra bízák.

És amíg ők háromezer-hatan a hajó belsejében elhelyezett kriotartályok vízpajzsa mögött szunnyadnak, életük teljességgel a sebészeti-leg az OEM-hez kapcsolt szervóktól és szenzoroktól függ.

De már csak háromezer-hárman vagyunk, gondolta Timberlake elkeseredve, szégyenkezve és legyőzötten. Az utolsó OEM-ünk pedig halott.

Timberlake most magányosnak és sebezhetőnek érezte magát a vészvezérművel szemben. Korábban, amíg léteztek az agyak, és közülük egy felelt a hajó teljes biztonságáért, jelenlétük meglehetősen biztonságérzetet adott neki. A vészvezérművek megléte pedig csupán erősítette ezt a megnyugtató tudatot... akkor.

Most, ahogy a kapcsolótáblákat, mérőműszereket, kijelzőket és bilentyűzeteket, a kapcsolt hangszintetizátorral és szalagkód-betáplálókkal és -leolvasókkal ellátott, kiegészítő számítógép-terminált bámulta – Timberlake most jött rá, mennyire hitványak is az emberi reakciók a milliszekundumos válaszokkal szemben, amit itt még a legközönségesebb vészhelyzetek is megkövetelnek.

A hajó túl gyorsan mozog, gondolta.

A sebességük, jól tudta, túlságosan alacsony volt ahhoz képest, amennyivel ezen a ponton haladniuk kellett volna... mégis túl gyorsnak számított. Tőle balra aktivált egy érzékelő képernyőt, megengedett magának egy gyors pillantást a kinti kozmoszra, kibámult az éles fénypontokra, melyek az űr energiamentes tereiben felragyogó csillagok voltak.

A látvány szokás szerint azt az elkeserítő érzést keltette benne, hogy a vak véletlen irgalmára bízott parányi szikra csupán. Kikapcsolta a képernyőt.

A vállánál mozgásra lett figyelmes. Ahogy odafordult, Bickelt látta odajönni és nekitámaszkodni a vezérlőkonzol melletti fogódzkodó-

nak. Tekintetében oly mérvű megkönnyebbülés tükröződött, hogy Timberlake hirtelen mindent megértett, s rájött, hogy az üzenettel együtt Bickel saját büntudatát is a Holdbázisra repítette. Ekkor Timberlake eltűnődött, milyen érzés lehetett gyilkolni – még akkor is, ha a gyilkosság egy olyan lény életét oltotta ki, akinek már sok évvel ezelőtt – amikor eltávolították őt haldokló testéből – az elgépiesítés aurája mögé rejtették emberi mivoltát.

Bickel a hajtóműpanelt tanulmányozta. Korábban, már amikor a második OEM megkeseredni látszott, kiiktatták a gyorsulásnövelő rendszert. A Földlakó tíz hónap múlva mégis elhagyja majd a naprendszert.

Tíz hónap, tűnődött el Bickel. Túl gyors és túl lassú.

E tíz hónap alatt az egész hajót érintő vészhelyzet előfordulásának számított esélye a legmagasabb szinten marad. A köldöklegénységet nem készítették fel efféle nyomásra.

Bickel lopva egy pillantást vetett Flatteryre, s felfigyelt rá, a pszichiáter-lelkész mennyire csendes és magába forduló. Előfordult, hogy Bickelt idegesítette, mily keveset lehet eltitkolni Flattery elől, ám ezúttal nem aggasztotta ez. Idekint, állapította meg Bickel, mindnyájuknak a társaik szakértőivé kell válniuk. Máskülönben a hajó helyzete miatti nyomással párosuló lélektani nyomás elpusztíthatja őket.

– Szerinted mennyi időbe telik, amíg a Holdbázis válaszol? – szólt meg Bickel, Timberlake-nek címezve a kérdést.

Flattery megdermedt, Bickel tarkóját fürkészte. A kérdés... hangjában a bajtársiasság és a bocsánatkérés micsoda tökéletes egyensúly... Bickel szándékosan tette ezt, ismerte fel Flattery. Bickel mélyebbre került, mint sejtették volna, pedig talán sejthették volna. Végére is ő volt a Földlakó központi személyisége.

– Időbe fog telni, míg megemésztik – felelte Timberlake. – Még mindig úgy érzem, várnunk kellett volna.

John rossz úton indult el, gondolta Flattery. Most elfogadná a barátságos közeledést. A lelkész ujját végighúzta egyik sűrű szemöldökén, kiszámított nehézkességgel elindult feléjük, rákényszerítve őket, hogy felfigyeljenek rá.

– Az első problémájuk az, hogyan közöljék a hírt – állapította meg Flattery. – Óráknak sem kell eltelnie, és minden újság a címlapon hozza majd. Ez pedig késedelemhez vezet, ebben biztosak lehettek.

– Az első kérdésük az lesz, miért mondtak csődöt az OEM-ek – mondta Timberlake.

– Egészségügyi oka nem volt – jegyezte meg Flattery. Rájött, hogy túl gyorsan válaszolt, mintha magát igyekezne védeni ezzel, majd hozzátette: – Legalábbis amennyire meg tudtam ítélni.

– Meglásd, ki fog derülni róla, hogy valami új, valami, amire senki sem számított – mondta Timberlake.

Valami, amire senki sem számított? – tűnődött el Bickel. Ezt nem igazán hitte, de megtartotta magának a véleményét. Mióta a fedélzetre lépett, először érezte a Földlakó terjedelmességét maga körül, és eszébe jutott a rengeteg reménykedés és erőfeszítés, ami a vállalkozás elindításához kellett. Ekkor belegondolt, micsoda irdatlan mennyiségű megfontolt tervezés eredménye volt ez a projekt.

Érezte mögötte az álmatlanul töltött éjszakákat, a mérnökök és tudósok eszmecseréit, ahogy a pragmatikus álmodozók oda-vissza paszolgatják ötleteiket a kávéscsészék és a csikkokkal dugig rakott hamutartók felett.

Valami, amire senki sem számított? Aligha.

Mégis, eddig hat másik hajónak veszett nyoma idekint a semmiben – hat másik olyan hajónak, mint a Földlakó.

Ekkor megszólalt, ám inkább azért, hogy bátorítsa magát, s nem, mert vitatkozni akart: – Ez nem olyasmi, ami elkerülné a figyelmüket. A Holdbázis biztosan előáll valamiféle tervvel. Menet közben valaki biztosan számolt ezzel az eshetőséggel.

– Akkor minket miért nem készítettek fel rá? – kérdezte Timberlake.

Flattery fürkészőn figyelte Bickelt, tudta, mennyire mélyen érinti őt a kérdés. Most kételyei fognak támadni, gondolta Flattery. Most fel fogja tenni magának a súlyos kérdéseket.

2

A holoképen, melyet ebben a pillanatban látnak, a Bickel-modellt, eddigi legsikeresebb „Elemző szervünket” láthatják. Azzal a feladattal bízunk meg, hogy felfedezze az emberi génekkel örökölt, bevéselt tudatmintázatokon túli területeket.

MORGAN HEMPSTEAD:
ELŐADÁSOK A HOLDBÁZISON

Timberlake állított műszerfala egyik tárcsáján, hogy kiigazítsa a hajó második burka harmadik negyedének kilencedik gyűrűjében beállt hőmérséklet-szabályozási hibát. – Már régen a kriotartályainkban kelene lennünk, messze túl a Nap gravitációgörbületén, úton a Tau Ceti felé – morogta maga elé.

– Tim, rakd ki a képernyőre a krononaplót! – mondta Flattery.

Timberlake megnyomta a zöld gombot panelje jobb felső sarkán, és a lézerimpulzus időnaplóról a fejük feletti főképernyőre pillantott.

Tíz hónap – plusz.

A pontosan meg nem határozott válasz azt a látszatot keltette, mintha a Földlakó számítógépe is osztaná a kételyeiket.

– Mennyi idő múlva érünk a Tau Cetihez? – kérdezte Flattery.

– Ebben a tempóban? – kérdezett vissza Timberlake. Hosszasan felnézett a műszerfalról. Ahogy Flatteryt bámulta, elárulta, hogy ezzel az eshetőséggel, a rögzesebbik úttal – a hosszú és lassú haladással, mely során a legénységnek mindvégig tevékenykednie kell – nem számolt.

– Mondjuk, úgy négyszáz év, plusz-mínusz pár év eltéréssel – felelte Bickel. – Ez volt az első kérdés, amit betápláltam a számítógépbe, miután kiiktattuk a gyorsulásnövelőt.

Túlontúl kristálytisztán gondolkodik, állapította meg magában Flattery. Elviseli, hogy figyelik, nehogy szilánkokra törjön. Aztán Flattery

megdorgálta magát: viszont a feladat, amit Bickelnek el kell látnia, olyan embert kíván, aki össze tud törni.

– Először is, legjobb lenne felhozni egy pótlást a kriotartályokból – mondta Bickel.

Flattery oldalra pillantott, ahol a vez-központ három másik munkavacka nyitott gubókarokkal, üresen állt.

– Csak egy pótlást hozzunk fel, mi? – kérdezte Flattery. – Hogy itt éljen?

– Alkalmanként alvási-pihenési időszakokra lehet szükségünk a zárt kabinokban – mondta Bickel, és fejével a spártai lakókörletekhez vezető oldalsó zsilipajtó felé bökött. – De a vez-központ a legbiztonságosabb hely a hajón.

– Na, és ha a projekt utasít minket, hogy szakítsuk meg a küldetést? – kérdezte Timberlake.

– Nem ez lesz az első parancsuk – felelte Bickel. – Hét nemzet egy rakás pénzt, energiát és ötletet investált bele ebbe a vállalkozásba. Egy nemzet talán rögtön feladná... hét viszont nem. Akár tíz hónapba is beletelhet, mire bármiben egyetértésre jutnak.

...Túlontúl kristálytisza, gondolta Flattery. Majd megkérdezte: – Kit javasolsz dehibre?

– Dr. Prudence Weygandot – válaszolta Bickel.

– Úgy véled, még egy orvosra van szükségünk? – kérdezte Flattery.

– Úgy vélem, Prudence Weygandra van szükségünk, és ennyi. Valóban orvos, de ápolóként is besegíthet... Maida helyett. Ráadásul nő, és szükségünk lehet a női logikára. Van valami kifogásod Weygand ellen, Tim?

– Mit számít az én véleményem? – motyogta Timberlake. – Ti ketten már döntöttetek, nem?

Bickel már saját munkavackához indult. A Timberlake hangjából kiérződő düh hallatára megtorpant, majd a vacokhoz lépett, kihúzta a mögötte lévő tartóból, és elkezdte magára öltetni a szkafanderét. Meg sem fordult, úgy beszélt hozzájuk: – Akkor figyelek a műszerekre, amíg te és Rádzs dehibernáljátok őt. Jobb, ha ti is szkafandert vesztek fel, és mostantól folyton viselitek. Most, hogy nem egy OEM vezérli a hajót... – Megvonta a vállát, légmentesen lezárta a szkafandert, majd elnyújtózott a munkavackában. – Háromra megnyomom a piros gombot.

Timberlake tehát beleszaladt a helycserébe. A főpanel megperdült a görgőin, majd Bickel műszerfalához illeszkedve megállapodott.

– Mi lesz, ha a Holdbázis akkor válaszol, amikor még a tartályoknál vagyunk? – kérdezte Flattery. – Nem fogjuk tudni leállítani a dehibernálást, hogy feljövünk...

– Mi mást tehetnénk, mint hogy rögzítjük az üzenetet, és esetleg húzzuk az időt, ha – netalán – arra utasítanak minket, hogy álljunk le? – kérdezte Bickel.

Sorra beállította a hajótest sértetlenségét ellenőrző érzékelőket, amikor végzett, ellenőrizte a fogadó-fordító rendszert. Egészen szorosan magához fordította az f-f panelt, hogy jól lássa a jelzőfényt, ha a Holdbázis válaszolna.

Flattery vállat vont, elővette a szkafanderét. Láta, hogy Timberlake már épp magára ölti a sajátját – de csak esetlenül tétovázva.

Tim érzi, hogy Bickel teljesen átveszi az irányítást, állapította meg magában Flattery, viszont nem látja be ennek szükségességét... és képtelen elfogadni, hogy ez így helyes. De idővel elfogadja majd.

Bickel megnyugtatta magát, hogy a hajó az OEM homeosztatikus irányítása híján is tökéletesen működik. Visszaereszkedett, hogy a műszerfalat figyelje, miközben a többiek távoztak a vez-központból. A zsilipajtó sziszegve helyretolódott, majd a mágneszárak kattánása hallatszott, amikor ismét légmentesen bezárult.

Bickel most úgy érezte maga körül a hajót, mintha a műszerfalán mutató minden érzékelővel idegi kapcsolatban állna. A Földlakó kiterítve feküdt előtte; hatalmas, roppant erejű istenségként... amely mégis törékeny, mint egy tojás – egy Bádogtojás – héja.

Bickel figyelmét akarata ellenére a műszerfal bal alsó sarkában található kialudt lámpa vontta magára – melynek eleven sárga fényel kellett volna világítania, jelezvén, hogy minden rendben az OEM-mel.

Ám az OEM-mel egyáltalán nem volt minden rendben; a sosem alvó agyak kudarcot vallottak.

Minden elképzelhető helyzethez stressztesztnek vetették alá őket, gondolta magában Bickel. Valami elképzelhetetlen történt. Vagy mégsem?

A fejmagasság felett elhelyezkedő fő műszerfalon kijelzők sora sárgállott fel, ami azt jelezte, hogy a hajó gravitációja megváltozott. Korábban a gravitációs mező hirtelen megváltozása szakított ki valamennyi rakományt a gyarmatosítók rekeszeiből, és okozta Maida ha-

lálát. Bickel óvatosan, nehogy ingadozást okozzon, sorra beállította a vezérlőket, hogy normalizálja a mezőt.

Mennyivel egyszerűbb lett volna gravitáció nélkül elboldogulni, gondolta. Ám az orvostudománynak nem sikerült megoldást találnia a gravitáció hosszas hiánya által okozott testi leépülésre. Leginkább még mindig a belső fül egyensúly-érzékelő rendszere tűnt felelősnek ezért. Néhány emberben négy-öt órányi folyamatos nehézkedésnélküliség maradandó károkat okozott. Ezért a minimális mezejű rendszerrel élték – azzal a gravitációs mező mechanizmussal, amely odakint végül végzetesen meghibásodott.

A jelzőfények lassan kialudtak.

Bickel figyelmesen követte az egyensúly-kiigazítást. Felettébb bizonytalan elméletet tudtak csak felállítani a mező spontán megváltozásának okáról. Helyi anomáliákra gyanakodtak, melyekkel a naprendszer gravitációs mezején való áthaladás során találkoztak.

Az utolsó jelzőfény is elsötétült.

Bickel visszasüppedt a vacokba, mély, akadozó lélegzetet vett. Egész testét veríték borította, és érezte, hogy szkafanderének szabályzó-rendszere megpróbálja ellensúlyozni ezt.

A vez-központ felügyelete idővel egyfajta pokollá válhat, ismerte fel Bickel. A feszültséggel teli feladat, az ismeretlen halállal való párviadal megviselte az embert. Innen csak a hajó leglényegesebb funkcióit lehetett irányítani. Az ellenőrző műszereket eredetileg nem erre a munkára szánták. A finombeállítások és az apróbb javítások szükségességét addig figyelembe sem vették, amíg jelentősebb beavatkozásra nem volt szükség, amikor is a legénység egyik tagját kellett kiküldeni, hogy irányítsák a munkálkodó szervókat.

Ki lehetett számítani az összeadódó károkat – az afféle kárt, az egymásra halmozódó rongálódást, ami végül a hajó teljes leállítását eredményezheti. A károk függvényében ki lehetett számítani a hajó előttük álló túlélési határait.

Bickel semmiképp sem akarta betáplálni a problémát a számítógépbe. Ismerte a saját korlátait. A még meghatározatlan pillanat pontos ismerete visszafogta volna, hacsak nem azonnal megoldandó feladatot jelent. Még hónapok voltak hátra addig – talán a teljes tíz. Tíz hónap pedig egy örökkévalóság a dolgok jelenlegi állása mellett. Úgy érezte, sokkal valószínűbbnek tűnik, hogy a hajót másféle katasztrófa éri.

Valami megromlott a Bádogtozásban – nagyon megromlott. Felfoghatatlannak tűnt Bickel számára, hogy valakinek itt kell ülnie a vezéközpontban, miközben a felelősség terhe minden szívveréssel egyre nő. Vár és tudja, hogy a hajó valamelyik mechanizmusa vagy egyensúlyfenntartó funkciója hamarosan gondot jelent majd – s közben a problémát legfeljebb valami elnagyolt, hevenyészett megoldással kezelheti.

Az OEM-ek jelenlétében a hajó egyensúlya még finoman hangolt neuro-szervó reflexnek számított, szinte automatikusnak – reakcióit tekintve éppoly homeosztatikusnak, mint az emberi szervezet.

Bickel most saját kérdésével egészítette ki Timberlake felvetését: miért kellett mindent egy lapra feltenni?

3

Elsősorban maga a kutatás a lényeges. Fontosabb mint a kutatók. A tudatnak álmodnia kell, rendelkeznie kell egy álomalappal – és álmodva újabb álmokat kell előhívnia.

MORGAN HEMPSTEAD:
ELŐADÁSOK A HOLDBÁZISON

Amikor felocsúdott, Prudence azt gondolta magában: Megcsináltuk! Kétszáz évig hajóztunk az űrben, és megcsináltuk!

Elöntötte az izgalom a gondolatra, hogy kiléphet egy érintetlen bolygóra, annak furcsa újdonságával és sosem látott problémáival. Hat kudarcba fült kísérlet nem volt nagy ár ezért. A hetedik kísérlet mindent megért. Elértük, amit akartunk. Máskülönben... máskülönben...

Elméje lomhán megrekedt. A máskülönbenből számtalan út vezetett tovább.

A dehibernálás bizsergő fájdalma futott végig karja és lába izmain, hozott létre ideiglenes fájdalomgócocokat. Orvosként jól ismerte a fájdalom okát, ésszerű magyarázatot tudott adni rá: az emberi hibernáció folyamata teljesen eltért az állatokétól. A testben egyetlen csepp víz sem maradhatott – közben pedig olyan közel került a halálhoz, hogy egyesek azt állították, az életfolyamatok felfüggesztésére a halál határát átlépve került sor.

Megpróbált felülni.

Ekkor látta meg Timberlake-et és Flatteryt, ahogy lebámulnak a laboratóriumi hordágyon fekvő testére. Arckifejezésük minden gondolatát a máskülönben felé terelte. Egy pillanatra a mögöttük heverő csövekre és serkentő csatlakozókra nézett, melyeket nemrégiben lecsatoltak a testéről.

Flattery visszatartotta őt. – Csak nyugalom, dr. Weygand – mondta.

Dr. Weygand, gondolta. Nem Prudence. Nem Prue. Dr. Weygand. Hívős hivatalosság.

Kezdeti lelkesedése lassan alábbhagyott.

Aztán Flattery magyarázni kezdett megszokott lágy, nyugtató hangján, Weygand pedig rögtön tudta, hogy lelkesedését le kell lohasztania. Bekövetkezett az előre nem látott esemény. Ezért kellett felébreszteni őt.

– Csak annyit árulj el, hány embert veszítettünk! – mondta, és toroka belefájdult a több hónapos használatlanságba.

Timberlake megmondta neki.

– Három halott? – kérdezett vissza Weygand. Nem kérdezte, hogyan haltak meg. A másik probléma, az előre nem látott esemény, melyre felkészítették, fontosabbnak látszott ennél.

– Bickel kérte, hogy téged dehibernáljunk – mondta Flattery.

– Tudja, hogy miért? – kérdezte Weygand nem törődve a furcsa pillantással, amit az addig őt bámuló Timberlake Flatteryre vetett.

– Ezt tartotta ésszerűnek – felelte Flattery, és arra gondolt, bárcsak Weygand megtartotta volna a kérdéseit, amíg kettesben nem marad vele.

– Ez természetes – mondta Weygand. – De a...

– A problémát még nem vetette fel – vágott a szavába Flattery.

– Nem kell erőltetni – mondta Weygand, és Timberlake-re pillantott. – Felejtsd el, amit itt hallottál, Timberlake!

Timberlake haragvón nézett vissza, hirtelen tartózkodóvá és óvatossá vált.

Flattery, kezében egy pneumatikus injekciós tűvel, Weygand jobb karjához hajolt.

– Fontos ez? – kérdezte Weygand. – Persze, természetesen.

– Egyelőre semmi más dolgod nincs azonkívül, hogy felépülj – mondta Flattery, és Weygand karjához illesztette a tűt.

Weygand érezte, ahogy a szerkezet rúg egyet, aztán végül a narkózis lassan szétterjedt. Flattery és Timberlake fényudvarba burkolt, lebegő alakokká mosódtak el.

Legalább Bickel életben van még, gondolta. Nem kell helyettessel – jobb híján a második legjobbal – pótolnunk őt.

És épp mielőtt elmerült volna az álom puha felhőjében, eltűnődött: Vajon hogyan halt meg Maida? A kedves Maida, aki...

Timberlake figyelte, ahogy álomba süppedő kék szeme elhomályosul. Légzése lelassult, szabályossá vált.

A létfenntartó rendszer szakértőjeként Timberlake a Bádogtojáson utazó összes személy számítógépben tárolt szalagját ellenőrizte. Most eszébe idézte, hogy Prudence Lon Weygandot elsőrangú sebészként tartották számon – „Eszközkezelés tekintetében felső 9-es fokozat”. Tíz-es skálán. Most elgondolkozott a furcsa párbeszéd, amit Weygand Flatteryvel folytatott, és rájött, hogy a szalag nem mindent árult el róla. Nyilvánvalóan a sebész-ökológusin túlmutató feladatokat kellett ellátnia a hajón... ezek közül pedig legalább egy érintette Bickelt.

– Felejtsd el, amit itt hallottál, Timberlake!

Még mindig a fülében csengett a hűvös hangú parancs, és tudta, hogy az nem felelt meg a Prudence Weygand érzelmi indexét tartalmazó szalag információinak. Azon „9-d zöld”-et adtak meg együttes mutatójaként. A köldöklegénység összezártságában az efféle érzelmi index komoly problémát jelentett, mivel szoros kapcsolatban állt a szexuális motivációval.

Timberlake döbbenettől hajtva, alaposabban megnézte a hibernációs diagram tápcsőspektrumát, és látta, hogy még a hibernáció idején is a nemi vágyat elfojtó anti-S készítményt kapott. Készenlétben tartották.

Készenlétben mire? – tette fel önmagának a kérdést.

Flattery lecsukta és bezárta Weygand alomvackát, és azt mondta: – Aludni fog, amíg szinte teljesen vissza nem áll. Jobb, ha meg is nézzük, mekkora, és kerítünk neki egy szkafandert. Szüksége lesz rá, amikor kijön.

Timberlake bólintott, még egyszer ellenőrizte az alomhoz kapcsolódó néhány létfenntartórendszer-csatlakozót. Flattery roppant furcsán – titokzatosan – viselkedett.

– Ne törődj azzal, amit a felébredésekor beszéltünk! – mondta Flattery. – Tipikus dehibernációs zavar. Tudod, milyen ez.

De anti-S készítményt kapott a hibernáció alatt, gondolta Timberlake.

Flattery a vez-központ zsilipajtaja felé intett a fejével, és azt mondta: – John már majdnem négy órája egyedül van a fedélzeten. Ideje leváltanunk.

Timberlake végzett az alom műszereinek ellenőrzésével, megfordult, és elindult a zsilipajtó felé.

Timberlake óvatos, elgondolkodó arckifejezésének láttán Flattery dühöngött magában: Hogy az a nő miért nem tudja befogni a száját! Ha Tim elkotyog valamit Bickelnek, összezavarhatja az egész küldetést.

4

A klón vagyontárgykénti jogi státusa nem megkérdőjelezhető. A döntést fajként hoztuk meg a faj fennmaradása érdekében. A klón pótalkatrészraktár és még sok minden más. A klónra nem vonatkozik az emberi alanyokon beleegyezésük nélkül folytatott kísérletek tilalma. A klón vagyontárgy, semmi több.

MORGAN HEMPSTEAD:
ELŐADÁSOK A HOLDBÁZISON

Bickel hallotta, hogy Flattery és Timberlake belép a vez-központba, de kénytelen volt a nagy műszerfalon tartani a szemét. A számítógép analóg navigációs kezelőegységének elsődleges áramkörei közt kiszámíthatatlan időközönként felvillanó fény jelent meg. Látható ok nélkül megjelent, aztán eltűnt. A számítógépes funkciók minden egyes furcsasága ismételten felvetette az alapkérdést: miért mentek tönkre az OEM-ek?

Vajon ez a furcsa villogás olyasmi volt, amire az OEM-eket nem készítették fel? Hogyan lehetséges ez, ha az ellenőrzésekkor az OEM-ek legkisebb áramkörét is hozzáférhetőnek és működésképesnek találták?

Az OEM-ek meghibásodására a pszichológia területén kell keresni a választ, sejtette meg Bickel. A probléma forrása kizárólag az az egyetlen hely lehet, ahová nem juttathatták be szondáikat – a szürkeállomány, amely valaha egy ember része volt.

Nos, tudom, hogyan birkózhatunk meg a problémával, gondolta Bickel. De vajon a többiek is belemennek ebbe?

Bickel hallotta, hogy Flattery becsúszik a munkavackába, és megkockáztatott egy pillantást felé. Elképzelhető, hogy Flatteryvel nehéz lesz bánniuk. Orvos volt és mindent tudott a hajóról, ez igaz. Nem zavarta, ha ügyelnie kellett az ellenőrző műszerekre, meg tudta javítani az egyszerűbb szervókat és érzékelőket, és betartotta a megszokott óv-

intézkedéseket, melyek a létfenntartó rendszer alapjait képezték. Létezett viszont egy másik Flattery: a pszichiáter-lelkész. Bickel számára a férfi pszichiáter énje különös hasznosságot sugallt, a lelkész én talányossága ellenben csupán miszticizmust és lezáratlan vitákat ígért.

Sosem tudom, melyik álarcát viseli, gondolta Bickel. Eszébe jutott, bárcsak megoldható lett volna, hogy ne legyen lelkész a Bádogtoján! De nem lehetett megoldani; a világon élő vallásos emberek milliói hatalmas összegeket fizettek be adó gyanánt. A pszichiáterek, amikor Flatteryt kiképezték, képmutatás nélkül közelítettek a feladathoz. Nem volt sok választásuk. A pszichiáterek régóta nem tagadták, hogy a sámándoktorok szerepét töltik be... a sámándoktort pedig már alig különböztette meg valami a paptól.

Timberlake lépett Bickel mellé, és tanulmányozni kezdte az analóg navigációs kezelőegységek órajelét mutató műszert.

– Olyannak tűnik, mint a krononapló doppler referenciajele – jegyezte meg. – A helyzetünket ellenőrizted?

– Nem – felelte Bickel, és ahogy megszólalt, ráébredt a jelváltozat kérdésének megoldására. Korábban ő maga kötött be egy jelző áramkört a számítógép-hálózatba arra az esetre, ha a hajó meghibásodásai eléri a kritikus pontot. A navigációs rendszer meghibásodása a legsúlyosabb – különösen a belső rongálódás. Ám a hardver megsemmisülésével szemben a belső rongálódás ténye kizárólag pozícióhibák révén derülne ki. Bickel jelző áramköre nem sokkal azelőtt a hajó számítógépének egyik mesterprogramját riasztotta. Helyzetüket folyamatos doppler referenciavizsgálattal ellenőrizték.

Bickel a számítógépkonzolhoz lépett, sorra végigpróbálta a navigációs áramköröket, leolvasta az órajel-mérőműszerekről az indukált rezonanciát. Azt látta, amit várt.

Elmagyarázta, mi történik.

– A számítógép szinte... emberként... cselekszik – mondta Flattery.

Bickel és Timberlake sokatmondó pillantást vetett egymásra. Szinte emberként, persze! Az átkozott vacak pusztán azt tette, amire tervezték. Bickel egyszerűen elfeledkezett arról a tényről, hogy ez is része volt a funkcióknak.

– A legjobb, ha fogjuk a számítógép működési ábráját, és felvázoljuk a specifikációkat, és közösen alaposan átgondoljuk, milyen hatással lehet rá az OEM hiánya – javasolta Timberlake.